

VERSLO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 054

(2023-09-19 redakcija, galioja nuo 2023-10-09)

TURINYS

A. APIE VERSLO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMĄ	3
Draudikas ir draudėjas (draudimo sutarties šalys)	3
Draudimo objektas ir kas juo nelaikoma	3
Draudimo teritorija	7
Draudimo laikotarpis	7
Reikalavimas. Išplėstinis pranešimo terminas	7
Nuo ko galite apdrausti – draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai	7
Kokia suma apdrausti: draudimo suma, dvigubas draudimas	10
Kas yra besąlyginė išskaita	11
B. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS	12
Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas	12
Draudimo rizikos padidėjimo atvejai	12
Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas	13
Draudimo išmokos mažinimo ir nemokėjimo atvejai	14
C. SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS	16
Draudimo taisyklių struktūra ir nuostatų konkuravimas	16
Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos	16
Draudimo sutarties sudarymas	17
Šalių pareigos draudimo sutarties galiojimo metu	17
Sutarties nutraukimas ir keitimas	18
Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perdavimas	20
Ginčų tarp šalių sprendimas	20
Draudimo sutarčiai taikoma teisė	20
Pranešimai ir susirašinėjimas	20
Draudiko reikalavimo teisė	21
Privatumo taisyklės ir asmens duomenų tvarkymas	21

PATVIRTINTA

AB „Lietuvos draudimas“ Draudimo rizikos vertinimo komitete
2023-09-19 sprendimu Nr. 103/2023

A. APIE VERSLO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMĄ

DRAUDIKAS IR DRAUDĖJAS (DRAUDIMO SUTARTIES ŠALYS)

1. *Draudikas* – AB „Lietuvos draudimas“ (toliau tekste – Draudikas).
2. *Draudėjas* – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo arba kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku pagal Verslo civilinės atsakomybės draudimo taisykles (toliau tekste – Taisyklės) (toliau tekste – Draudėjas).
3. Sąvoka „Draudėjas“ taip pat apima Draudėjo darbuotojus ir asmenis (įskaitant Draudėjo valdybos narius), susijusius su Draudėju darbo teisiniais arba jiems prilyginamais santykiais, kai jie vykdo darbinės (tarnybinės) pareigas, įskaitant, bet neapsiribojant, praktikantus, praktiką pas Draudėją atliekančius pagal trišalę sutartį.

DRAUDIMO OBJEKTAS IR KAS JUO NELAİKOMA

4. Draudimo objektas yra Draudėjo turiniai interesai, susiję su Draudėjo civiline atsakomybe, kylančia dėl Draudėjo veiksmais (veikimu arba neveikimu) padarytos žalos tretiesiems asmenims, kai Draudėjas vykdo veiklą, kuri draudimo sutartyje nurodyta kaip apdrausta, ir įvykus Taisyklėse ir (ar) draudimo sutartyje nurodytiems draudžiamiesiems įvykiams.
Civilinė atsakomybė – Draudėjo pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią neįvykdžius įstatymuose ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytos pareigos ir (ar) atlikus veiksmus, kuriuos pagal įstatymą ir (ar) kitą teisės aktą atlikti draudžiama, ir (ar) pažeidus bendro pobūdžio taisyklę elgtis atidžiai ir rūpestingai.
Trečiasis asmuo – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal draudimo sutartį, sudarytą pagal Taisykles. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su Draudėju darbo teisiniais santykiais arba jiems prilyginamais santykiais, kai jis vykdo darbinės (tarnybinės) pareigas, įskaitant, bet neapsiribojant, praktikantus, praktiką pas Draudėją atliekančius pagal trišalę sutartį, taip pat Draudėjo šeimos narys ir (ar) su Draudėju bendrą ūkį tvarkantis asmuo.
Padaryta žala – trečiojo asmens sužinojimas (arba turėjimas sužinoti) apie materialiojo turto sunaikinimą ar sugadinimą arba apie kūno sužalojimą (įskaitant mirtį) ir dėl to patirtas išlaidas ir neturtinę žalą, taip pat netiesioginius nuostolius arba negautas pajamas, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs, jei žala nebūtų padaryta. Neturtinė žala yra atlyginama neviršijant draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.
Nuostoliai – žalos dydis, išreikštas pinigais. Į nuostolius taip pat įskaičiuojamos iš anksto su Draudiku suderintos protingos išlaidos, susijusios su civilinės atsakomybės atsiradimo ir (ar) žalos dydžio įvertinimu bei nuostolių išieškojimu.

5. Draudimo objektu visais atvejais nelaikoma civilinė atsakomybė, kylanti dėl:
- 5.1. turto konfiskavimo, arešto ar jo sugadinimo ir (ar) sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 5.2. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, teroro aktų ir pan.), žemės drebėjimo, valdžios institucijų veiksmų, radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio;
  - 5.3. Draudėjo tyčios, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus, kai žala padaroma trečiojo asmens gyvybei ar sveikatai. Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką pagal šį punktą, įstatymuose numatytais atvejais turi teisę išreikalauti išmokėtą sumą iš Draudėjo;
  - 5.4. netiesioginių nuostolių arba pajamų negavimo, kurie nėra žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba jo materialiojo turto sunaikinimo ar sugadinimo pasekmė;
  - 5.5. neturtinės žalos, kuri kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) pasekmė;
  - 5.6. ilgaalio ir (ar) tęstinio, ir (ar) laipsniško temperatūros, dujų, garų, dūmų, suodžių, dulkių, drėgmės, kritulių, vandens sklidimo, vibracijos, triukšmo ar kitokio panašaus veiksnio ir (ar) jo sukulto poveikio (staigaus ar tęstinio);
  - 5.7. nuostolių, kilusių pagal prevencinio ieškinio pateikimo sąlygas.
Prevencinis ieškinys – teisės gynimo būdas, kuriuo siekiama užkirsti kelią potencialiai žalai, kuri gali būti padaryta ateityje dėl Draudėjo veiksmų (veikimo arba neveikimo);
  - 5.8. asmens įžeidimo ir (ar) jo garbės ir (ar) orumo žeminimo žodžiu, raštu ar veiksmu;
  - 5.9. informacijos apie asmenį ir (ar) jo privatų gyvenimą atskleidimo, ir (ar) kitokio asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo, ir (ar) dėl įmonių, organizacijų informacijos viešo paskelbimo ir (ar) panaudojimo savanaudiškais tikslais;
  - 5.10. autorių, išradėjų, pramoninio dizaino, firmų vardų, prekių ar paslaugų ženklų savininkų (jų teisių perėmėjų) teisių pažeidimo, nesąžiningos konkurencijos veiksmų ar veiksmų, ribojančių konkurenciją, klaidinančios reklamos;
  - 5.11. viešosios tvarkos pažeidimo ir (ar) seksualinės prievartos;
  - 5.12. asbesto ar gaminių, kurių sudėtyje yra asbesto, naudojimo, gamybos, pardavimo, šalinimo, montavimo, laikymo, transportavimo ar bet kokio kitokio disponavimo šia medžiaga;
  - 5.13. bet kokio silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikio aplinkoje;
  - 5.14. bet kokio vabzdžių, graužikų, parazitų, bakterijų, virusų, grybelių, sporų, pelėsio poveikio. Ši išimtis dėl bakterijų ir virusų netaikoma, kai žala trečiajam asmeniui, dėl kurios Draudėjui kyla civilinė atsakomybė, padaryta Draudėjo pateiktais maisto produktais ir (ar) jų sudėtinėmis dalimis, kai ši veikla ir (ar) produktas yra nurodyta draudimo sutartyje;
  - 5.15. elektromagnetinio lauko (EMF) ir (ar) bet kokio pobūdžio elektromagnetinės spinduliuotės (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant, mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų skleidžiamą elektromagnetinį lauką (EMF) ar elektromagnetinę spinduliuotę (EMR), poveikio;
  - 5.16. pernešamos (užkrečiamosios) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neapsiribojant, spongiforminės galvijų encefalopatijos (BSE) ar Krocifedo-Jakobo ligos atmainos poveikį;
  - 5.17. karbamido formaldehido (Urea Formaldehyde) ir (ar) polichlorinuoto bifenilo (PCB), Perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos (įskaitant ir jų pakaitalus, pvz. GenX, Adona ir kt.) ir (ar) kito ilgalaikio organinių teršalų poveikio;
  - 5.18. genetiškai modifikuoto komponento, bet kokio išvestinio baltymo arba bet kokio produkto, kurio sudėtyje yra tokio komponento ar baltymo, poveikio;
  - 5.19. bet kokio tabako produktų poveikio, įskaitant aktyvų ir (ar) pasyvų tabako produktų vartojimą ar naudojimą;
  - 5.20. bet kokio elektroninių cigarečių ar panašių elektroninių prietaisų poveikio, įskaitant aktyvų ir (ar) pasyvų vartojimą, net jei juose nenaudojami tabako produktai;
  - 5.21. DES (dietilstibestrolis ar jo darinių), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
  - 5.22. žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) ir (ar) šio viruso mutavimo derivatų ir (ar) atmainų, taip pat būklės, bet kokiu būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ir (ar) kitu panašaus pobūdžio sindromu;
  - 5.23. netinkamo sutarties vykdymo ar neįvykdymo (sutartinės atsakomybės);

- 5.24. bet kokios konsultacinės veiklos, nekokybiško, aplaidaus apskaičiavimo, projektavimo, ataskaitos, programavimo, patikrinimo, matavimų rezultatų, specifikacijų, išvadų, ataskaitų, instrukcijų rengimo ir (ar) pateikimo. Ši išimtis netaikoma produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju, kai pirmiau šiame punkte minima veikla vykdoma paties Draudėjo ir yra neatskiriami produkto (paslaugos) gamybos ir (ar) realizacijos proceso dalis;
  - 5.25. sutartyse ir (ar) teisės aktuose numatytų baudų, nuobaudų, netesybų, baudžiamųjų nuostolių (angl. punitive, exemplary damages) arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų taikymo;
  - 5.26. žalos, padarytos pačiam Draudėjui;
  - 5.27. bet kokios žalos, susijusios su terorizmu ar jo prevencija;
  - 5.28. Draudėjo, nukentėjusių trečiųjų asmenų ar bet kurio iš jų pavedimu veikiančių asmenų veiksmų (veikimo ar neveikimo), kuriais pažeidžiamos Jungtinių Tautų rezoliucijos dėl taikomų sankcijų, draudimų ir (ar) apribojimų arba Europos Sąjungos, Jungtinės Karalystės ar Jungtinių Amerikos Valstijų prekybinės ar ekonominės sankcijos, įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatos;
  - 5.29. nuostolių arba išlaidų, patirtų taisant Draudėjo veiklos rezultatą ir (ar) iš naujo atliekant blogai padarytą darbą, ir dėl to atsirandančių papildomų išlaidų;
  - 5.30. bet kokios žalos, susijusios su elektroninėmis atakomis, virusais, nelegaliais informacinių sistemų (pvz., serverių), kompiuterių, telefonų blokavimais, interneto veikimo trikdymu ar blokavimu, piktavališkais operacijų pakeitimais ar trukdymais, IT sistemų saugumo pažeidimais, kenkėjiškos išorinės ar vidinės veiklos pasekmėmis IT infrastruktūrai, sistemoms ir (ar) duomenims ir su tuo susijusio verslo nutrūkimo ar kitų pasekminių nuostolių, įskaitant duomenų, programinių sistemų ir įrangų atkūrimo išlaidas;
  - 5.31. bet kokios žalos, kilusios dėl nanotechnologijų poveikio ar naudojimo.
Nanotechnologijos – mokslo ir technologijų šaka, susijusi su itin mažomis medžiagų dalelėmis, vadinamomis nanodalelėmis, ir jų pritaikymu technologijose. Nanodalelės – tai medžiagų dalelės, kurių apytikslis dydis yra mažiau nei 100 nm (nanometrų).
6. Draudimo objektu, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, nelaikoma civilinė atsakomybė, kylanti dėl:
- 6.1. bet kokios žalos, padarytos naudojantis bepiločiais orlaiviais (dronais) tiek komerciniais, tiek asmeniniais tikslais.
Bepilotis orlaivis – kiekvienas orlaivis be įgulos, kurį galima valdyti nuotoliniu būdu arba kurio skrydis valdomas automatiškai, taip pat laisvojo skridimo orlaivis, kaip tai apibrėžta Civilinės aviacijos administracijos ar kitos atsakingos institucijos išleistose taisyklėse ir išaiškinimuose;
  - 6.2. bet kokių vandens, oro, geležinkelio transporto priemonių valdymo, taip pat bet kokių pakrovimo, iškrovimo, perkrovimo darbų valdant šias transporto priemones;
  - 6.3. motorinių sausumos transporto priemonių (išskyrus savaeigės darbo mašinas, kurių valdytojų civilinė atsakomybė nėra privalomai draudžiama transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu vairavimo (valdymo) ir (ar) jų naudojimo kelių eisme, taip pat pakrovimo, iškrovimo, perkrovimo darbų valdant, vairuojant ir (ar) naudojant šias transporto priemones kelių eisme, jeigu tai nesusiję su draudimo sutartyje nurodytos veiklos vykdymu ir (ar) padaryta žala gali būti atlyginama pagal privalomąjį transporto priemonės valdytojų civilinės atsakomybės draudimą.
Savaeigės darbo mašinos – ratiniai ir vikšriniai ekskavatoriai, krautuvai, savaeigiai kranai, greideriai, vikšriniai buldozeriai, grunto tankintuvai, kelių frezeriai, asfalto klotuvai, plentvoliai, vikšriniai vamzdžių klotuvai, poliakalės, kelių ženklavimo mašinos, medvežės, miško kirtimo mašinos, gatvių priežiūros mašinos, motorinės rogės, keturračiai motociklai ir kitos savaeigės mašinos, kurios neturi būti registruojamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka;
  - 6.4. Draudėjo veiksmų (veikimo arba neveikimo), kai jis buvo apsvaigęs nuo alkoholio (alkoholio koncentracija kraujyje viršijo 0,4 promilės), narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų. Ši išimtis taikoma tik tuo atveju, jei tarp Draudėjo atliktų veiksmų (veikimo arba neveikimo), nulėmusių atsiradusius nuostolius, ir Draudėjo apsvaigimo buvo priežastinis ryšys;
  - 6.5. naujo statinio statybos, statinio rekonstravimo, statinio kapitalinio remonto, statinio modernizavimo, statinio griovimo darbų (toliau tekste – Statybos darbai), išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje pasirinktas draudimo objektas CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS;

- 6.6. bet kokių Statybos darbų, įskaitant ir paprastąjį remontą, naftos perdirbimo įmonėse, energetikos pramonės, branduolinių energetikos įmonėse, oro ir (ar) jūrų uostuose bei jų teritorijose, ir (ar) žalos oro ir (ar) jūrų transportui ir (ar) oro (jūrų) uosto įrenginiams ar infrastruktūrai;
- 6.7. viadukų, tiltų, tunelių, hidrotechninių statinių Statybos darbų, įskaitant paprastąjį remontą;
- 6.8. sprogmenų, fejerverkių, ginklų, amunicijos gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo ar kitokio disponavimo šiomis medžiagomis;
- 6.9. Draudėjo kontrahentų padarytos žalos, nepriklausomai nuo to, kad pagal teisės aktus Draudėjas yra atsakingas už kontrahentų padarytą žalą, kai kontrahentai:
- teikia saugos ir (ar) inkasacijos paslaugas, ir (ar)
  - vykdo Statybos darbus, ir (ar)
  - vykdo įrenginių ir (ar) mechanizmų (statybos, gamybos, sandėliavimo) montavimo ir (ar) remonto darbus.

Kontrahentas – asmuo, su kuriuo Draudėjas pasirašo sutartį dėl draudimo sutartyje nurodytos veiklos vykdymo, pvz., Draudėjo subrangovas, tiekėjas;

- 6.10. oro, vandens, žemės užteršimo, kurio žalos atlyginimo dydžiai yra apskaičiuojami Aplinkos apsaugos ministerijos patvirtintose apskaičiavimo metodikose nustatyta tvarka;
- 6.11. oro, vandens, žemės užteršimo išvalymo ir tretiesiems asmenims oro, vandens, žemės užteršimu padarytos žalos, išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje pasirinktas draudimo objektas CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ APLINKOS UŽTERŠIMU;
- 6.12. Draudėjo parduotų ir (ar) sumontuotų plastikinių šildymo ir (ar) vandentiekio vamzdžių ar jų komplektinių dalių (alkūnės, sklendės, jungtys ir pan.), neturinčių metalinio karkaso, vidinio ar išorinio metalinio sluoksnio, išskyrus Europos Sąjungoje sertifikuotus vamzdžius ar jų komplektines dalis;
- 6.13. žalos, padarytos su Draudėju susijusiems asmenims.
Su Draudėju susiję asmenys – tai vienas ar keli juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Draudėją ar yra kontroliuojami Draudėjo arba kartu su Draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies. Kontrolė – tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 proc. balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, taip pat teisė skirti (rinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos ar stebėtojų tarybos (jas atitinkančių valdymo organų) narių, faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus (dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitų aplinkybių);
- 6.14. aviacijos pramonei ir (ar) oro transportui skirtų produktų padarytos žalos, kai Draudėjui buvo žinoma apie tokio produkto naudojimą aviacijos pramonėje ir (ar) oro transporte;
- 6.15. bet kokios žalos dokumentams, kredito kortelėms, vertybiniais popieriais, obligacijoms, gryniesiems pinigams, brangakmeniams ir jų dirbiniais, brangiems (tauriesiems) metalams, juvelyriniams dirbiniais, meno, antikvariniams ir unikaliems dirbiniais, programinei įrangai, duomenims ir jų laikmenoms, taip pat su tokia žala susijusio visiško ar dalinio įmonės veiklos nutūkimo, įskaitant dėl to negautas pajamas ir (ar) pelną;
- 6.16. žalos turtui, kuris yra patikėtas Draudėjui (toliau tekste – Patikėtas turtas), išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje pasirinktas draudimo objektas CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ PATIKĖTAM TURTIU;

Patikėtas turtas yra toks trečiojo asmens:

- 6.16.1. kilnojamas turtas, kuris draudžiamojo įvykio momentu buvo Draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugomas, prižiūrimas, valdomas, naudojamas, kontroliuojamas, ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, transportuojamas, valomas, jam kitaip patikėtas;
- 6.16.2. nekilnojamas turtas, kuris draudžiamojo įvykio momentu buvo Draudėjo išsinuomotas ar jo valdomas kitais turto patikėjimo pagrindais, įskaitant, bet neapsiribojant, pagal sutartį ar kitą aiškų susitarimą (tokius kaip priėmimo–perdavimo aktas, lydraštis ir pan.);
- 6.17. saugos, inkasacijos paslaugų teikimo.

DRAUDIMO TERITORIJA

7. Draudimo teritorija yra Lietuvos Respublika, jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
Draudimo teritorija – tai draudimo sutartyje Draudėjo ir Draudiko susitarimu nurodyta vieta, kurioje atsitikusiems įvykiams galioja draudimo apsauga.

DRAUDIMO LAIKOTARPIS

8. Draudimo sutartis sudaroma Draudėjo ir Draudiko sutartam draudimo laikotarpiui.
Draudimo laikotarpis – tai draudimo sutartyje Draudėjo ir Draudiko susitarimu nustatytas laiko tarpas, per kurį atsitikusiems įvykiams galioja draudimo apsauga, išskyrus atvejus, kai Draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Tokiu atveju draudimo sutartis įsigalioja, kaip nurodyta Taisyklių 23 punkte.

REIKALAVIMAS. IŠPLĖSTINIS PRANEŠIMO TERMINAS

9. Reikalavimas yra trečiojo asmens pranešimas Draudėjui, kuriuo trečiasis asmuo reikalauja atlyginti nuostolius dėl jam padarytos žalos, už kurią atsakingas Draudėjas.
10. Išplėstinis pranešimo terminas – 6 (šešių) mėnesių terminas po draudimo sutartyje nurodytos draudimo laikotarpio pabaigos, kuriuo pailginamas reikalavimo pateikimo laikotarpis, kai galiojanti draudimo sutartis nėra atnaujinama ir baigiasi draudimo sutarties galiojimo pabaigos dieną.

NUO KO GALITE APDRAUSTI – DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

11. Įvykis, įvardytas Draudėjui pateiktame reikalavime atlyginti nuostolius, bus pripažintas draudžiamuoju, jei bus tenkinamos visos šios sąlygos:
  - 11.1. Draudėjo veiksmai (veikimas arba neveikimas), dėl kurių padaryta žala, atlikti draudimo teritorijoje ir laikotarpiu nuo draudimo laikotarpio pradžios iki draudimo laikotarpio pabaigos ir (ar) 6 (šeši) mėnesiai iki draudimo laikotarpio pradžios. Taisyklėse arba draudimo sutartyje nustatytas retroaktyvus laikotarpis iki draudimo laikotarpio pradžios galioja tuomet, kada Draudėjui šiuo laikotarpiu nėra pareikšta jokių reikalavimų ar pretenzijų dėl jo vykdomos veiklos, produkto ar paslaugos ir Draudėjui šiuo laikotarpiu nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų būti pareikšti reikalavimai ar pretenzijos dėl vykdomos veiklos, produkto ar paslaugos.
Jeigu sutartis yra tęstinė, draudimo laikotarpio pradžia laikoma data, nuo kurios sudaryta pirmoji draudimo sutartis.
Tęstinė sutartis – draudimo sutartis, kurios galiojimo pradžia yra kita diena po prieš tai galiojusios draudimo sutarties pabaigos dienos;
  - 11.2. Žala padaryta draudimo teritorijoje ir laikotarpiu nuo draudimo laikotarpio pradžios datos iki draudimo laikotarpio pabaigos;
  - 11.3. Reikalavimas Draudėjui pateiktas ne vėliau kaip per 3 (trejus) metus nuo žalos padarymo dienos su sąlyga, kad Draudėjo pranešimas apie įvykį, dėl kurio galėjo būti padaryta žala, Draudikui pateiktas per draudimo laikotarpį arba per išplėstinį pranešimo terminą;

- 11.4. Draudėjas pagal civilinę atsakomybę reglamentuojančius įstatymus atsako už padarytą žalą;
- 11.5. žala padaryta dėl staigaus ir netikėto įvykio, kurio priežastis yra draudimo sutartyje pasirinkti draudimo objektai:

VEIKLOS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ	
A. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (draudžiamos objekto rizikos)	B. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (nedraudžiamos objekto rizikos)
I dalis. Turto valdytojo atsakomybės ir nurodytais adresais vykdomos veiklos draudimas	
<p>A1. Atsakomybė dėl Draudėjo valdomų statinių, patalpų, įrenginių ir (ar) teritorijos eksploatavimo ir draudimo sutartyje įvardytos draudimo sutartyje nurodytais adresais Draudėjo vykdomos veiklos.</p> <p>A2. Atsakomybė dėl reklaminių iškabų, stendų, už kuriuos atsakingas Draudėjas, eksploatavimo visoje Lietuvos teritorijoje.</p> <p>A3. Atsakomybė dėl savaeigių darbo mašinų valdymo, taip pat pakrovimo, iškrovimo, perkrovimo darbų valdant šias mašinas Draudėjo teritorijoje draudimo sutartyje nurodytais adresais. Draudimo išmokos limitas pagal šią riziką yra 100 % Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sumos, taikomos vienam įvykiui, dydžio.</p>	<p>B1. Atsakomybė dėl avarinės būklės ir (ar) numatytų griauti statinių, patalpų, įrenginių ir (ar) su jais susijusio teritorijos eksploatavimo.</p> <p>B2. Atsakomybė dėl statinių, patalpų, įrenginių, teritorijos defektų, kurie atsirado iki draudimo laikotarpio pradžios ir Draudėjui šis faktas buvo žinomas.</p> <p>B3. Atsakomybė dėl Veiklos civilinės atsakomybės draudimo II dalies rizikų (jei draudimo sutartyje pasirinkta tik Veiklos civilinės atsakomybės draudimo I dalis „Turto valdytojo atsakomybės draudimas“).</p>
II dalis. Vykdomos veiklos už Draudėjo valdomų statinių, patalpų ir (ar) teritorijos ribų draudimas	
<p>A4. Atsakomybė dėl draudimo sutartyje nurodytos Draudėjo veiklos, vykdomos už jo valdomų statinių, patalpų ir (ar) teritorijos ribų.</p> <p>A5. Atsakomybė dėl savaeigių darbo mašinų valdymo, taip pat pakrovimo, iškrovimo, perkrovimo darbų valdant šias mašinas už Draudėjo valdomų statinių, patalpų ir (ar) teritorijos ribų. Draudimo išmokos limitas pagal šią riziką yra 100 % veiklos civilinės atsakomybės draudimo sumos, taikomos vienam įvykiui, dydžio.</p> <p>A6. Atsakomybė dėl Draudėjo veikimu ar neveikimu padarytos žalos tretiesiems asmenims, kai Draudėjas komandiruočių metu dalyvauja mugėse, parodose ir tai yra tiesiogiai susiję su apdrausta veikla. Draudimo apsauga galioja visoje Europos Sąjungos teritorijoje, taip pat Europos laisvosios prekybos asociacijos, Europos ekonominės erdvės narių teritorijose ir Jungtinėje Karalystėje. Draudimo apsauga negalioja dėl veikimo ar neveikimo, susijusio su gamyba, montavimu, statyba, gamybinės įrangos ar mechanizmų valdymu, tarpautiniu gabenimu.</p>	<p>B4. Atsakomybė dėl veiklos, kuriai vykdyti Draudėjas neturi reikalingos licencijos, leidimo ar kito panašaus pobūdžio dokumento.</p> <p>B5. Atsakomybė dėl Veiklos civilinės atsakomybės draudimo II dalies rizikų (jei draudimo sutartyje pasirinkta tik Veiklos civilinės atsakomybės draudimo II dalis „Vykdomos veiklos draudimas“).</p> <p>B6. Atsakomybė dėl netinkamos kokybės produktų ir (ar) paslaugų, nepakankamo jų saugumo arba nepakankamos ar klaidingos informacijos apie produktą (Produkto civilinės atsakomybės draudimas).</p>

PRODUKTO CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

A. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (draudžiamos objekto rizikos)	B. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (nedraudžiamos objekto rizikos)
<p>A7. Atsakomybė už žalą, kuri padaryta Draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu ir (ar) paslauga, nurodyta draudimo sutartyje.</p> <p>A8. Draudimo apsauga galioja visoje Europos Sąjungos teritorijoje, taip pat Europos laisvosios prekybos asociacijos, Europos ekonominės erdvės narių teritorijose ir Jungtinėje Karalystėje, kai produktas ir (ar) paslauga buvo pateiktas (-a) Lietuvos juridiniams ir (ar) fiziniam asmeniui tiesiogiai vartoti ar naudoti (t. y. ne perpardavimo ir (ar) perdavimo kitam asmeniui tikslais), jei draudimo sutartyje nenurodyta kitaip. Kai produktas ir (ar) paslauga buvo pateiktas Lietuvoje juridiniams ir (ar) fiziniam asmeniui perpardavimo ir (ar) perdavimo kitam asmeniui tikslais, tuomet draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje, jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip. Produktas – bet koks Draudėjo pagamintas, parduotas materialus daiktas, išleistas į apyvartą. Paslauga – Draudėjo vykdomos veiklos rezultatas, kuriuo tenkinamas konkretus materialus ar nematerialus vartotojo poreikis.</p> <p>A9. Atsakomybė dėl sugadinimo ir (ar) sunaikinimo turto, kuriame Draudėjo produktas, nurodytas draudimo sutartyje, yra sudėtinė dalis mišinio, detalės, jungties, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu ir (ar) kuris yra pagaminamas, paruošiamas naudojant Draudėjo produktus, ir (ar) kurio gamybai naudojami Draudėjo produktai. Draudimo išmokos limitas pagal šią riziką yra 20 % produkto civilinės atsakomybės draudimo sumos, taikomos vienam įvykiui, dydžio.</p>	<p>B7. Atsakomybė dėl nekilnojamojo turto pardavimo. Ši išimtis netaikoma, kai Draudėjas yra statybos rangovas.</p> <p>B8. Atsakomybė dėl gyvų gyvūnų, žmogaus organų ir jų komponentų, naudotų daiktų išleidimo į apyvartą.</p> <p>B9. Atsakomybė dėl netinkamos kokybės produkto ir (ar) paslaugos gražinimo, pataisymo, nuvertinimo, atšaukimo iš rinkos (apyvartos), pakeitimo tinkamos kokybės produktu, klaidingos informacijos apie produktą pateikimo.</p> <p>B10. Atsakomybė dėl žalos, padarytos pačiam Draudėjo produktui ir (ar) paslaugai.</p> <p>B11. Atsakomybė dėl to, kad Draudėjo produktas ir (ar) paslauga nesukėlė pažadėto efekto, neatitiko lūkesčių ir (ar) neatliko pažadėtos funkcijos.</p> <p>B12. Atsakomybė dėl žalos, padarytos dėl netinkamos produkto ir (ar) paslaugos kokybės ir (ar) nepakankamo jo saugumo, jeigu Draudėjas iki draudimo sutarties įsigaliojimo žinojo arba turėjo žinoti apie tokią netinkamą produkto ir (ar) paslaugos kokybę ir (ar) nepakankamą jo saugumą.</p> <p>B13. Atsakomybė dėl galiojančio produkto atestato, sertifikato ir (ar) techninės aprobacijos, pagal kuriuos jis išleidžiamas į apyvartą, neturėjimo, jeigu tokių dokumentų reikalaujama pagal galiojančius draudimo teritorijos teisės aktus.</p> <p>B14. Atsakomybė dėl Veiklos civilinės atsakomybės draudimo I ir II dalių rizikų (Veiklos civilinės atsakomybės draudimas).</p>

CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ APLINKOS UŽTERŠIMU

Taikoma tik kartu su veiklos civilinės atsakomybės draudimo objektu

A. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (draudžiamos objekto rizikos)	B. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (nedraudžiamos objekto rizikos)
<p>A10. Atsakomybė dėl oro, vandens, žemės užteršimo išvalymo.</p> <p>A11. Atsakomybė dėl žalos, padarytos tretiesiems asmenims oro, vandens, žemės užteršimu.</p>	<p>B15. Atsakomybė dėl oro, vandens, žemės užteršimo, kuris aplinkosaugos institucijų buvo pastebėtas vėliau kaip per 14 dienų nuo šio užteršimo pradžios.</p> <p>B16. Atsakomybė dėl lėtų ir (ar) laipsniškų ir (ar) tęstinių procesų, veiksmų ir (ar) pasikartojančių reiškinijų.</p> <p>B17. Atsakomybė dėl veiklos, kuriai vykdyti Draudėjas neturi reikalingos licencijos, leidimo ar kito panašaus pobūdžio dokumento.</p>

CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ PATIKĖTAM TURTUI
 Taikoma tik kartu su veiklos civilinės atsakomybės draudimo objektu

A. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (draudžiamos objekto rizikos)	B. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (nedraudžiamos objekto rizikos)
A12. Atsakomybė už žalą, padarytą Draudėjui patikėtam turtui, kuris yra įvardytas draudimo sutartyje.	B18. Atsakomybė už žalą, padarytą Draudėjui patikėtam turtui dėl nusikalstamos veikos, turto dingimo, trūkumo, pameitimo, išmetimo, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.

CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS
 Taikoma tik kartu su veiklos civilinės atsakomybės draudimo objektu

A. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (draudžiamos objekto rizikos)	B. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI (nedraudžiamos objekto rizikos)
A13. Atsakomybė už žalą atliekant Statybos darbus, kurie yra įvardyti draudimo sutartyje.	B19. Atsakomybė dėl saugos reikalavimų nesilaikymo naudojant degiąsias ar sprogstamąsias medžiagas. B20. Atsakomybė dėl gruntinių vandenų lygio pasikeitimo. B21. Atsakomybė dėl projektavimo klaidų arba statybos darbų (techninės) priežiūros vykdymo. B22. Atsakomybė dėl darbų vykdymo pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus.

KOKIA SUMA APDRAUSTI: DRAUDIMO SUMA, DVIGUBAS DRAUDIMAS

- Draudimo suma yra Draudėjo ir Draudiko sutarta ir draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurios neviršydamas Draudikas atlygina draudžiamojo įvykio metu patirtus trečiojo asmens nuostolius.
- Draudimo suma nustatoma kiekvienam draudžiamajam įvykiui ir visam sutarties galiojimo laikotarpiui kiekvienam draudimo objektui atskirai.
- Draudimo suma yra neatsistatanti. Tai reiškia, kad draudimo sutarties galiojimo metu lieka galioti tik ta draudimo sumos dalis, kuri gaunama iš vienam draudimo objektui nustatytos draudimo sumos atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą.
- Jei draudimo sutartyje nurodomi papildomi draudimo išmokų limitai konkrečiam draudimo objektui, bet koku atveju lieka galioti draudimo sutartyje nurodyta konkretaus draudimo objekto draudimo suma kiekvienam įvykiui ir visam sutarties galiojimo laikotarpiui (draudimo objektų draudimo sumos ir atskiri draudimo išmokų limitai nėra sumuojami).
- Bendra draudimo suma riboja Draudiko atsakomybę už draudimo išmokų dėl visų draudžiamųjų įvykių, atsitikusių per draudimo laikotarpį, išmokėjimą ir nepriklauso nuo draudimo sutartyje nurodytų draudimo objektų skaičiaus, jų draudimo sumų ir (ar) atskirų draudimo išmokos limitų.
- Dvigubas draudimas: įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustačius, kad dėl tos pačios rizikos Draudėjas yra sudaręs draudimo sutartis su daugiau nei viena draudimo įmone, draudimo išmoką kiekviena draudimo įmonė moka proporcingai draudimo sutartyje nurodytai draudimo sumai, tačiau Draudiko ir kitų draudimo įmonių išmokamos draudimo išmokos negali viršyti žalos dydžio.
- Jeigu dėl vieno draudžiamojo įvykio draudimo išmoka turi būti mokama pagal kelių draudimo sutartyje nustatytų draudimo objektų draudimą ir bendras nuostolis didesnis už draudimo objektų, kuriuose patirtas nuostolis, didžiausią besąlyginę išskaitą, taikoma tik viena, didžiausia, besąlyginę išskaitą, kuri numatyta kaip vieno iš draudimo objektų, už kuriuos mokama draudimo išmoka, draudimo sąlyga.

Vieną draudžiamųjų įvykiu laikomas įvykis, kilęs dėl tos pačios priežasties ir tomis pačiomis aplinkybėmis, nepaisant to, kad dėl tokio įvykio gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Laikoma, kad įvykis įvyko tuo metu, kai nukentėjusiam trečiajam asmeniui buvo padaryta žala. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma tiksliai nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai Draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius. Nuostoliai, kilę dėl vieno draudžiamojo įvykio, bus laikomi vienu nuostoliu, nepaisant to, kad reikalavimai dėl tokių nuostolių atlyginimo pareikšti skirtingais draudimo sutarties galiojimo terminais.

KAS YRA BESĄLYGINĖ IŠSKAITA

19. Besąlyginė išskaita (franšizė) – pinigų suma, kurią kiekvienu atveju prieš išmokėdamas draudimo išmoką Draudikas išskaičiuoja iš patirto nuostolio, kuris yra draudžiamojo įvykio pasekmė.

B. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS

DRAUDIMO ĮMOKŲ APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

20. Draudimo įmokos dydį nustato Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo pateiktą ar kitokią draudimo rizikai įvertinti reikalingą informaciją ir nustatytas draudimo sutarties sąlygas.
21. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai, kuriais Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas, nurodomi draudimo sutartyje.
22. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), Draudikas privalo apie tai pranešti Draudėjui šių Taisyklių 71 punkte nustatyta tvarka ir nurodyti, jog per 30 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta kitą dieną po to, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką ar jos dalį. Jei draudžiamasis įvykis įvyks laikotarpiu, kai draudimo apsauga sustabdyta, Draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos.
23. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (tai atvejis, kai nurodytas įmokos sumokėjimo terminas sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu arba yra ankstesnis), draudimo sutartis neįsigalioja draudimo sutartyje nurodytą įsigaliojimo dieną. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje nustatytos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo, tačiau draudimo sutartyje nurodytas Draudimo laikotarpis nėra pratęsiamas.
24. Draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
25. Jeigu draudimo įmoka mokama banko pavedimu, pagal pateiktą elektroninę sąskaitą ar automatinio lėšų nurašymo iš banko sąskaitos būdu, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma:
  - 25.1. data, kai bankas, kredito unija ar kita mokėjimo paslaugas teikianti įstaiga įrašo lėšas į Draudiko sąskaitą, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaiga yra ta pati;
  - 25.2. data, kai Draudiko kredito įstaiga (bankas) pagal mokėjimo nurodymą gauna lėšas iš Draudėjo banko, kredito unijos ar kitos mokėjimo paslaugas teikiančios įstaigos, jeigu Draudiko ir Draudėjo kredito įstaigos yra skirtingos.

DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMO ATVEJAI

26. Draudimo rizikos padidėjimas – tai šiose Taisyklėse, draudimo sutartyje ir (ar) kituose Draudikui pateiktuose dokumentuose numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminę įtaką draudžiamojo įvykio tikimybei ir (ar) galimybei ir galimų šio įvykio nuostolių dydžiui, pasikeitimas ar atsiradimas, taip pat

aplinkybės, apie kurias Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, teiravosi pateikdamas Draudėjui klausimus raštu nustatytos formos raštiškame prašyme sudaryti draudimo sutartį (toliau tekste – Prašymas) ir (ar) teiraudamasis raštu kitokiu būdu. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:

- 26.1. draudimo sutartyje nurodytos Draudėjo veiklos pasikeitimas;
- 26.2. statybos darbų vykdymas Draudėjo valdomuose statiniuose, patalpose ir (ar) teritorijoje, kurie nurodyti draudimo sutartyje;
- 26.3. Draudėjo veiklos vykdymo adresų, nurodytų draudimo sutartyje, pasikeitimas;
- 26.4. draudimo sutartyje nurodytų statinių, patalpų, įrenginių ir teritorijos valdymo teisės perleidimas kitiems asmenims (nuoma, panauda ir kt.);
- 26.5. Draudėjo patalpų plotų pasikeitimas daugiau nei 50 % nuo nurodytų draudimo sutartyje plotų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip;
- 26.6. gamybos procesų, technologijų ir gamybos procese naudojamų medžiagų pakeitimas pavojingesnėmis;
- 26.7. degiųjų ir (ar) sprogstamųjų medžiagų, apie kurias Draudikas nežinojo ar nebuvo informuotas sudarant draudimo sutartį, laikymas (išskyrus kurą, naudojamą pastatui šildyti), naudojimas;
- 26.8. suvirinimo ar karštųjų darbų, kurių metu temperatūra pakyla iki daugiau nei 100 °C, vykdymas (išskyrus atvejus, kai Draudikas apie tokių darbų vykdymą buvo raštu informuotas sudarant draudimo sutartį arba tai nurodyta draudimo sutartyje); atviros ugnies židinių atsiradimas, naudojimas.

DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

27. Žalos padarymo ir (ar) pretenzijos pareiškimo tiek Lietuvoje, tiek užsienyje atveju trečiojo asmens nuostoliai, tyrimo ir teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos atlyginami neviršijant draudimo sumos ir atsižvelgiant į besąlyginę išskaitą, nurodytą draudimo sutartyje.
28. Draudimo išmoka atlyginami nuostoliai, už kuriuos atsako Draudėjas. Draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas ir teismų praktiką.
29. Jeigu už padarytą žalą solidariai atsako keli asmenys, Draudikas kompensuoja žalos dalį, kurią privalėtų atlyginti Draudėjas atsižvelgiant į jo atsakomybę.
30. Atlyginamos pagrįstos ir būtinos išlaidos, patirtos dėl to, kad įvykus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ėmėsi jam prienamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti laikydamasis Draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai Draudėjui buvo duoti.
31. Atlyginamos pagrįstos ir iš anksto su Draudiku raštu suderintos Draudėjo išlaidos, patirtos reguliuojant (tiriant) įvykį.
32. Jeigu ginčas dėl nuostolių atlyginimo perduodamas spręsti teismui ir trečiojo asmens ieškinio reikalavimai susiję su pagal draudimo sutartį atlygintiniais nuostoliais, Draudikas dalyvauja teismo procese ir atlygina teismo priteistas išlaidas trečiajam asmeniui.
33. Draudžiamojo įvykio atveju atlyginami Draudėjo patiriami kaštai dėl darbuotojo pasitraukimo iš darbo vietos, kai, Draudiko prašymu, Draudėjo darbuotojas turi dalyvauti teismo posėdyje. Draudėjui mokama fiksuota suma už vieną dieną:
  - 150 Eur, jeigu dalyvauja Draudėjo įmonės vadovaujantysis personalas, įmonės direktorius, akcininkai, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai,
  - 50 Eur, jeigu dalyvauja bet kuris kitas Draudėjo darbuotojas.
 Šiame punkte nustatytais atvejais besąlyginę išskaita netaikoma.
34. Jeigu teismo procesas susijęs ir su kitokio pobūdžio reikalavimais, atlyginama ta teismo priteistų teismo išlaidų dalis, kuri patirta dėl reikalavimų atlyginti nuostolius, atlygintinus pagal draudimo sutartį, nagrinėjimo.
35. Visais atvejais mokama draudimo išmoka, įskaitant teismo priteistas išlaidas, negali viršyti bendros draudimo sumos, nustatytos draudimo sutartyje.
36. Išlaidos, susijusios su reikalavimo nagrinėjimu ir atsikirtimu, neapima Draudėjo išlaidų prievolei įvykdyti natūra, sutarčių sudarymo ir administravimo išlaidų, Draudėjo darbuotojų išlaidų.

37. Neatlyginama visa žala arba jos dalis, kurią atlygina valdžios institucijos ar kiti asmenys. Jeigu nuostoliai buvo atlyginti išmokant draudimo išmoką, tačiau vėliau nuostoliai dėl visos žalos ar jos dalies buvo atlyginti valdžios institucijų ar kitų asmenų, išmokos gavėjas privalo per 14 kalendorinių dienų gražinti Draudikui išmokos dalį, lygią gautai iš valdžios institucijų ar kitų asmenų sumai.
38. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamojo įvykio dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
39. Jeigu Draudėjo civilinė atsakomybė pagal teisės aktus turi būti apdrausta bet koku civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu, Draudikas pagal šią civilinės atsakomybės draudimo sutartį atlygins tokią nuostolių dalį, kuri neatlyginama arba būtų neatlyginama pagal civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį.
40. Draudikas moka draudimo išmoką Taisyklių 59.1. punkte nurodytais terminais. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
  - 40.1. kol nukentėjęs trečiasis asmuo dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
  - 40.2. jei nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys, keliama baudžiamoji byla ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos;
  - 40.3. jeigu vykdomas ikiteisminis tyrimas dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, ir tai turi įtakos sprendimo priėmimui – iki ikiteisminio tyrimo pabaigos arba nutraukimo dienos.
41. Jei įvykis yra draudžiamasis, o nukentėjęs trečiasis asmuo ir (ar) Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, nukentėjusio trečiojo asmens ir (ar) Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
42. Draudėjas ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo, ir Draudikas gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadamis nustatant įvykio priežastis ir (ar) nuostolio dydį. Ekspertais negali būti samdomi asmenys, kurie yra Draudėjo ir (ar) nukentėjusio trečiojo asmens ar Draudiko konkurentai arba turi su jais verslo ryšius. Jei ekspertas samdomas šalių sutarimu, eksperto išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę. Jei dėl eksperto šalys nesutaria ir (ar) samdo kiekviena atskirą ekspertą, eksperto išlaidas apmoka jį samdanti šalis. Esant dviejų ekspertų skirtingoms išvadoms, sprendimą priima nepriklausomas ekspertas. Jo išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę.
43. Jeigu Draudėjas be Draudiko raštiško sutikimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlygina nuostolius ar pripažįsta pareikštą reikalavimą, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti arba sumažinti draudimo išmoką, išskyrus atvejį, kai Draudėjo atlyginto nuostolio suma ir atsakomybės pagrindas yra besąlygiškai teisingi.

DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO IR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

44. Draudimo išmoka nemokama:
  - 44.1. jeigu Draudėjas ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis ar ėmėsi veiksmų nepagrįstai gauti ar padidinti draudimo išmoką;
  - 44.2. kitais draudimo sutartyje ir įstatymuose nustatytais atvejais;
  - 44.3. jeigu draudimo sutartis sudaryta po draudžiamojo įvykio.
45. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
  - 45.1. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą ir dėl to buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
  - 45.2. jeigu Draudėjas nevykdė Draudiko duotų ir draudimo sutartyje įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
  - 45.3. jei Draudėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo atsisakė savo reikalavimo teisės taikymo asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo kaltės;

- 45.4. jeigu Draudėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo nevykdė bent vieno Taisyklių 58 punkte nurodyto reikalavimo, kai tarp nurodyto reikalavimo nevykdymo ir padarytos žalos yra priežastinis ryšys;
- 45.5. jeigu Draudėjas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu sužinojo arba turėjo žinoti apie netinkamą produkto ir (ar) paslaugos kokybę ir (ar) nepakankamą jo saugumą, bet nesiėmė jokių veiksmų, kad sumažintų žalą ir (ar) jos išvengtų;
- 45.6. jeigu Draudėjas, sudarydamas tęstinę sutartį, žinojo ir (ar) galėjo žinoti apie aplinkybes, dėl kurių galėtų būti pareikšti reikalavimai ir (ar) pretenzijos;
- 45.7. kitais draudimo sutartyje ir teisės aktuose nustatytais atvejais.

C. SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS

DRAUDIMO TAISYKLIŲ STRUKTŪRA IR NUOSTATŲ KONKURAVIMAS

46. Taisykles sudaro trys dalys:
  - A. APIE VERSLO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMĄ;
  - B. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS;
  - C. SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS.
47. Nuostatų konkuravimas: jei Taisyklių nuostatos prieštarauja draudimo sutartyje nurodytoms individualioms sąlygoms, pirmenybė teikiama draudimo sutartyje nurodytoms individualioms sąlygoms, t. y. taikomos draudimo sutartyje nurodytos individualios sąlygos.

IKISUTARTINĖS ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

48. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo:
  - 48.1. jei Draudikas pareikalauja, užpildyti Prašymą;
  - 48.2. pateikti kitus Draudiko prašomus dokumentus, Draudiko sprendimu, apimančius pakankamai informacijos, reikalingos draudimo sutarčiai sudaryti;
  - 48.3. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai.
49. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, laikoma:
  - 49.1. informacija, nurodyta Prašyme (jei Draudiko reikalavimu jis yra pildomas);
  - 49.2. kita informacija, kurią Draudikas prašo pateikti raštu;
  - 49.3. informacija apie visas to paties draudimo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis, sudarytas su kitais Draudikais, ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus ir draudžiamuosius įvykius), jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti;
  - 49.4. Draudiko prašymas sudaryti sąlygas Draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti riziką.
50. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo:
  - 50.1. supažindinti Draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją.
51. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę:
  - 51.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti (neapsiribojant informacija, nurodyta Prašyme);
  - 51.2. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenuroydamas priežasčių.

DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

52. Draudimo sutartį sudaro Draudėjas ir Draudikas.
53. Draudimo sutarčiai sudaryti Draudėjas pateikia Draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
54. Draudimo sutarties sąlygos nustatomos Draudiko ir Draudėjo susitarimu, atsižvelgus į Draudėjo pateiktą ir vertinant riziką gautą (jeigu rizikos vertinimas buvo atliekamas) informaciją ir dokumentus.
55. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu (polisu).

ŠALIŲ PAREIGOS DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO METU

56. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:
  - 56.1. prašyti Draudiko nutraukti arba pakeisti draudimo sutartį;
  - 56.2. reikalauti, kad Draudikas įstatymuose ir (ar) draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką, kai įvykis yra draudžiamasis;
  - 56.3. įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą;
  - 56.4. susipažinti su Draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;
  - 56.5. reikalauti sumažėjus draudimo rizikai perskaičiuoti draudimo įmoką ir (ar) pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
57. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
  - 57.1. pranešti Draudikui raštu ar elektroninėmis priemonėmis apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis, sudarytas su kitais draudikais, ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus ir draudžiamuosius įvykius) ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu Draudiku sudarymo;
  - 57.2. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam Draudėjo buveinės adresu, per 3 darbo dienas apie tai raštu ar elektroninėmis priemonėmis informuoti Draudiką;
  - 57.3. laikytis visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu papildomai sutartų veiklos saugumo ar rizikos mažinimo priemonių, kontroliuoti, kad vykdoma veikia atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploatavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės saugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, nebūtų viršijama įrenginių projektinė apkrova;
  - 57.4. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotajam atstovui apžiūrėti apdraustas rizikas ir įvertinti, ar Draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų ar reikalavimų sumažinti draudimo riziką (jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalaujama pagal įstatymus);
  - 57.5. sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką per 3 darbo dienas apie tai raštu ar elektroninėmis priemonėmis informuoti Draudiką;
  - 57.6. nedelsdamas raštu ar elektroninėmis priemonėmis pranešti Draudikui, jeigu dėl žalos atlyginimo pradedamas teisminis procesas, net ir tuo atveju, kai jau pranešta apie draudžiamąjį įvykį;
  - 57.7. įvykius įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju:
    - 57.7.1. imtis visų protingų ir prieinamų priemonių, kad sumažintų nuostolių dydį;
    - 57.7.2. apie įvykį nedelsdamas pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę, apipilėsimą ar eismo įvykį – policijai; apie asmens sužalojimą, mirtį – greitajai medicini-

- nos pagalbai ir policijai; apie gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai; apie komunikacijų avariją – avarinei tarnybai; apie sprogdimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t. t.);
- 57.7.3. per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaičiuojamos) pranešti Draudikui ar jo atstovui apie įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas Draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes, o Draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį ir užpildyti Draudiko nustatytos formos dokumentus;
- 57.7.4. pateikti Draudikui visus su įvykiu susijusius ir (ar) Draudiko nurodytus dokumentus ir vykdyti visus Draudiko teisėtus reikalavimus;
- 57.7.5. padėti Draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti Draudikui visą Draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį;
- 57.7.6. jei išmokėjus išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, Draudikui raštu ar elektroninėmis priemonėmis pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti Draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
- 57.8. nedelsdamas raštu ar elektroninėmis priemonėmis informuoti Draudiką apie valdžios institucijų ar kitų organizacijų išmokėtą visos žalos ar jos dalies atlyginimą, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo išmoka jau išmokėta, ar dar tik bus mokama.
58. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 58.1. tikrinti, kaip laikomasi draudimo sutartyje nustatytų Draudiko reikalavimų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
- 58.2. padidėjus draudimo rizikai, reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (ar) perskaičiuoti draudimo įmoką;
- 58.3. reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nekompensuoja gautos įmokos, jeigu Draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą nepraneša Draudikui;
- 58.4. pateikti papildomą dokumentų, reikalingų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, sąrašą, jeigu gavus visus Draudiko pateiktame sąrašė reikalaujamus dokumentus paaiškėja, kad šių dokumentų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka.
59. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:
- 59.1. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
- 59.2. išduoti Draudėjo prašomus dokumentus, jeigu Draudėjas yra sumokėjęs atlyginimą už dokumentų išdavimą. Dokumentai šiuo atveju yra draudimo taisyklių, draudimo sutarties, draudimo liudijimo, prašymo sudaryti draudimo sutartį arba kitų dokumentų nuorašai. Šiai draudimo sutarčiai taikomi jos sudarymo dieną galiojantys administravimo mokesčiai. Mokesčių dydžiai skelbiami interneto adresu www.ld.lt/mokesciai-ir-imokos.
60. Papildomos Draudėjo, Draudiko teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR KEITIMAS

61. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą įsigaliojimo terminą ir (ar) jos galiojimo metu bent vienu iš šių atvejų:
- 61.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko draudžiamojo įvykio tikimybė arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu. Šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 61.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą;

- 61.2.1. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko iniciatyva gavus Draudėjo pritarimą, Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 61.2.2. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (šiai draudimo sutarčiai taikomi jos sudarymo dieną galiojantys administravimo mokesčiai; mokesčių dydžiai skelbiami interneto adresu www.ld.lt/mokesciai-ir-imokos) bei pagal tą draudimo sutartį Draudiko išmokėtas sumas. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma dėl to, kad gražintinos Draudėjui sumos nėra arba jos nepakanka draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidoms padengti, šias išlaidas privalo sumokėti Draudėjas;
- 61.3. praėjus 30 kalendorinių dienų po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
  - 61.3.1. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko reikalavimu, Draudėjui iš esmės pažeidus draudimo sutartį (nustačius jo kaltę), Draudėjui draudimo įmokos negražinamos. Esminiu draudimo sutarties pažeidimu laikomas nepranešimas apie draudimo rizikos padidėjimą ir Draudiko duotų ir draudimo sutartyje įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo nevykdymas;
  - 61.3.2. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo reikalavimu, Draudikui iš esmės pažeidus draudimo sutartį (nustačius jo kaltę), Draudėjui gražinamos už draudimo laikotarpį sumokėtos draudimo įmokos.
62. Draudimo sutartis nutrūksta:
  - 62.1. Draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
  - 62.2. remiantis Taisyklių 22 punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai Draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir draudimo įmokas, tenkančias Draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui.
63. Draudimo sutartis pasibaigia:
  - 63.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
  - 63.2. draudimo sutarties šalių sutarimu;
  - 63.3. įsiteisėjus teismo nutarčiai, pagal kurią Draudėjui yra iškelta bankroto arba restruktūrizavimo byla (jei šalys nesutaria kitaip). Draudimo sutartis šiuo atveju pasibaigia pirmą draudimo įmokomis neapmokėto laikotarpio dieną;
  - 63.4. kitais įstatymuose nustatytais pagrindais.
64. Draudikui ir Draudėjui raštu susitarus, draudimo sutartis gali būti pakeista. Susitarimas patvirtinamas išduodant pakeistą draudimo liudijimą (polisą).
65. Jei draudimo sutarties galiojimo metu keičiama draudimo apsaugos apimtis (draudimo suma, draudžiamieji, nedraudžiamieji įvykiai, besąlyginė išskaita ir kt.), tai nauja draudimo sutarties apimtis galioja tik toms žaloms, kurios yra padarytos dėl Draudėjo veiksmų (veikimo arba neveikimo), atliktų per naujos draudimo sutarties apimties draudimo laikotarpį. Ši sąlyga taikoma ir draudimo sutarties pratęsimo atvejams, kai atnaujinamoje sutartyje keičiama draudimo apsaugos apimtis.

TEISIŲ IR PAREIŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTIS PERLEIDIMAS

66. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems Draudikams įstatymuose nustatyta tvarka:
- 66.1. apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš 2 mėnesius;
  - 66.2. jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių 61.2.2 punkte nustatyta tvarka.

GINČŲ TARP ŠALIŲ SPRENDIMAS

67. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybomis, o nesusitarus nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisme.
68. Draudėjas įstatymuose nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos banką dėl tarp jo ir Draudiko kilusių ginčų.
69. Taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

70. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

PRANEŠIMAI IR SUSIRAŠINĖJIMAS

71. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti teikiamas raštu ar elektroninėmis priemonėmis. Tarpininkai (draudimo brokeriai, nepriklausomi ir priklausomi tarpininkai) nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
72. Pranešimas, išsiųstas paprastu arba elektroniniu laišku draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo adresu arba perduotas kita Draudėjo pasirinkta sistema, jei Draudėjas pasirinko tokį pranešimų gavimo būdą, laikomas tinkamai įteiktu pagal Taisykles, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
73. Draudėjas turi teisę pasirinkti dokumentų gavimo būdą: atvykus į bet kurį Draudiko padalinį arba prisijungus prie Draudiko savitarnos sistemos „Savas LD“ dokumentai Draudėjui išduodami nemokamai. Nepasirinkus nemokamo dokumentų gavimo būdo dokumentų atsiuntimas paštu Draudėjui apmokestinamas. Šiai draudimo sutarčiai taikomi jos sudarymo dieną galiojantys administravimo mokesčiai. Mokesčių dydžiai skelbiami interneto adresu www.lid.lt/mokesčiai-ir-imokos. Dokumentai – tai sąskaitos, draudimo sutartys (draudimo liudijimai), informavimas apie laiku nesumokėtą (-as) draudimo įmoką (-as), informavimas apie draudimo sutarties nutraukimą dėl nesumokėtų įmokų ir pažymos apie žalos atlyginimo atvejus arba jų nebuvimą.

DRAUDIKO REIKALAVIMO TEISĖ

74. Neviršijant išmokėtos draudimo išmokos sumos, Draudikui įstatymuose nustatytais atvejais pereina Draudėjo turima reikalavimo teisė, taikoma asmenų, dėl kurių veiksmų (veikimo arba neveikimo) Draudėjas tapo atsakingas už padarytą žalą, atžvilgiu. Reikalavimo teisė netaikoma Draudėjo atžvilgiu, išskyrus Draudėjo tyčios atvejus ir kitus įstatymuose numatytus atvejus.

PRIVATUMO TAISYKLĖS IR ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

75. Sudarydamas ir vykdydamas draudimo sutartį Draudikas tvarkys Draudėjo, Apdraustojo ir Naudos gavėjo asmens duomenis. Apie tai, kad šios sutarties sudarymo ir vykdymo tikslais bus tvarkomi Apdraustųjų, Naudos gavėjų asmens duomenys, Draudėjas informuos Apdraustusius ir Naudos gavėjus paaiškindamas, kad informacija apie asmens duomenų tvarkymą pateikiama adresu <https://www.ld.lt/duomenu-apsauga>.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

1828

ld.lt